

ÔNG CHỦ TRẺ 9X KHỞI NGHIỆP TỪ CÂY SEN

PHẠM THẢO

Với sức trẻ, cùng khát khao lập nghiệp, khởi nghiệp, anh Phan Thanh Sơn (xã Quảng Phương, huyện Quảng Trạch, tỉnh Quảng Bình) đã mạnh dạn đầu tư trang thiết bị, ứng dụng những tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất và chế biến các sản phẩm từ cây sen. Qua 2 năm thực hiện, “ông chủ trẻ 9X” của cơ sở sản xuất và chế biến sen thương phẩm Quảng Phương không chỉ làm giàu cho bản thân mà còn giải quyết việc làm cho người dân tại địa phương có thu nhập ổn định.

Chúng tôi có dịp đến thăm cơ sở sản xuất của anh Phan Thanh Sơn đúng lúc anh và các nhân công đang tăng nhịp độ sản xuất nhiều sản phẩm từ cây sen để cung ứng cho thị trường trong và ngoài huyện. Được biết, hiện nay, trên địa bàn xã Quảng Phương có 111 hộ gia đình trồng sen, trong đó thôn Pháp Kệ có 103 hộ và thôn Đông Dương có 8 hộ với tổng diện tích hơn 300ha. Thông thường đầu xuân khoảng từ tháng 3 dương lịch, người dân bắt đầu trồng sen. Sau một tháng rưỡi thì ruộng sen ra hoa rồi kết gương sen. Thời gian thu hoạch gương sen kéo dài đến 3 tháng đúng vào mùa hè nên thuận lợi cho việc chế biến, tiêu thụ. Anh Sơn cho hay: “Để cung cấp ra thị trường 01kg hạt sen khô, công đoạn chế biến thủ công rất tỷ mỉ như tách lớp vỏ cứng bao ngoài hạt; bóc bỏ vỏ lụa (màu hồng); lấy sen xanh (tâm sen)... nên năng suất không cao, chi phí nhân công lại nhiều. Nếu hạt sen để qua ngày (vì không bóc kịp) thì lớp vỏ sẽ ngả màu nâu và cứng hơn, khi đó công việc lột vỏ lụa rất gian nan. Mặt khác, nhận thấy tình trạng thị trường đầu ra của các sản phẩm từ sen thường xuyên bị



Anh Phan Thanh Sơn kiểm tra vùng nguyên liệu trồng sen

Ảnh: P.T

biến động ảnh hưởng đến đời sống kinh tế của các hộ gia đình trồng sen trên địa bàn xã... Gắn bó, yêu cây sen từ tấm bé, tôi luôn suy nghĩ trăn trở làm thế nào để cải tiến quy trình sản xuất nâng cao chất lượng hạt sen, bình ổn giá, tạo cảnh quan đẹp cho thôn xóm, tạo công ăn việc làm và tăng năng suất lao động”.

Từ thực tiễn đó, trên nền diện tích 02ha đất ao hồ, Phan Thanh Sơn đã quyết định khởi nghiệp từ cây sen và thành lập cơ sở chế biến cho riêng mình. Với tinh thần dám nghĩ, biết làm, anh Sơn đã dành nhiều tâm sức để tìm hiểu nghiên cứu kỹ thuật trồng sen, những giống sen cho năng suất cao để ứng dụng vào thực tiễn; các sản phẩm từ sen, xu hướng thị trường, nhu cầu tiêu thụ... Không để khó khăn làm mình gục ngã, thông qua sách vở, mạng internet và các lớp tập huấn, học hỏi kinh nghiệm từ những người đã thành công và anh đã mạnh dạn đầu tư dây chuyền tách, bóc hạt sen. Với 100 triệu đồng, anh một mình “lặn lội” ra Hà Nội mua máy bóc vỏ hạt sen, máy thông

tâm, máy đánh bóng và máy hút chân không. Đây là hệ thống máy móc sản xuất theo công nghệ sấy sạch và hiện đại. Nếu hoạt động hết công suất, mỗi giờ bóc được 8kg hạt sen, hạt sen sấy với độ sạch bóng >98%.

Song song đó, anh bắt đầu mở rộng quy mô, quy trình sản xuất, thu mua hạt sen trong vùng, thuê thêm nhân công và tìm kiếm thị trường. Hạt sen khi thu hoạch sẽ được nhân công tách hạt khỏi đài sen, phơi khô, đạt tiêu chuẩn sẽ được cho vào máy bóc chuyên dụng để tách phần vỏ màu đen cứng. Sau khi phân loại, những hạt nào đạt tiêu chuẩn được cho vào máy đánh bóng để làm trắng và tiến hành đóng gói với máy hút chân không, đảm bảo chất lượng của hạt sen. Ngoài ra, đối với các hạt bị vỡ cùng với bột sen trong quá trình đánh bóng sẽ được đôi bàn tay khéo léo của nhân công thu gom, nghiền nhỏ thành bột, rang chín cho ra sản phẩm bột sen dinh dưỡng thơm ngon. Tim sen là sản phẩm trong quá trình thông tim sen tươi và đánh bóng hạt sen. Tim sen sẽ được phơi khô, sao vàng để bỏ bớt độc tính, đóng gói nhỏ tiện sử dụng và bảo quản.

Anh Sơn cho biết thêm: “Việc ứng dụng máy móc góp phần giảm thiểu chi phí nhân công lên đến 50%, tăng năng suất, giảm hao hụt nguyên liệu, chất lượng sản phẩm được nâng cao rất được khách hàng ưa chuộng. Hiện nay, trung bình mỗi ngày cơ sở của tôi chế biến 60kg hạt sen thô cho ra 35kg hạt sen thành phẩm. Với giá bán trung bình 110.000 - 120.000 đồng/kg, mỗi năm gia đình tôi thu lãi trên 100 triệu đồng”. Nhớ lại những ngày đầu tìm kiếm thị trường, anh Sơn chia sẻ: “Với dòng sản phẩm còn khá mới trên thị trường là sen chế biến, đa số khách hàng sử dụng thử, thấy chất lượng tốt đã đặt mua lâu dài và giới thiệu thêm cho nhiều người biết đến. Chắc chẳng ai dám tin, tôi phải bôn ba ngoài đường, vượt gần trăm cây số, đi khắp các huyện trong tỉnh rồi cả ngoài tỉnh để “năn nỉ” các chủ tiệm lấy sản phẩm của mình. Thời gian đầu, tôi

chấp nhận lỗ vốn để tìm kiếm thị trường, lâu dần khách hàng sử dụng, tin tưởng chất lượng sản phẩm. Đến nay, sản phẩm của tôi như hạt sen khô, bột sen, tim sen, trà lá sen... đã có mặt tại các cửa hàng nông sản, đại lý, tiệm thuốc đông y, các nhà hàng, tiệc cưới từ trong xã, toàn huyện đến nhiều địa phương trong và ngoài tỉnh”.

Không chỉ dừng lại ở đó, Phan Thanh Sơn đã có đột phá trong cách nghĩ, biết khơi dậy tiềm năng và thế mạnh của địa phương. Trên nền ruộng sen của mình, anh đầu tư thiết kế thêm cầu tre, chòi lá tạo thành cảnh quan thơ mộng, lạ mắt, từ đó thu hút du khách thập phương về tham quan chụp hình, quay phim, hòa mình vào không gian làng quê thanh bình góp phần quảng bá, tiêu thụ sản phẩm.

Nói về hướng phát triển tương lai, ánh mắt của chàng trai Phan Thanh Sơn ánh lên sự nhiệt huyết và quyết tâm. Sơn cho hay, sau khi kết thúc cuộc thi Khởi nghiệp thanh niên nông thôn 2019 do Trung ương Đoàn tổ chức, anh sẽ tiếp tục phát triển về các sản phẩm mới từ sen như tơ sen và các sản phẩm kết hợp khác; mở rộng quy mô sản xuất thông qua hình thức bao tiêu sản phẩm, ký hợp đồng, liên kết với bà con nông dân trong vùng chuyên đổi cơ cấu sản xuất từ trồng lúa sang trồng sen; tham gia các chuỗi sản phẩm thương mại trong nước, tuân thủ nghiêm ngặt quy trình sản xuất, chế biến đảm bảo sạch và an toàn.

Với ý chí, quyết tâm “Không có việc gì khó; Chỉ sợ lòng không bền; Đào núi và lấp biển; Quyết chí ắt làm nên”, thành công từ cơ sở sản xuất và chế biến sen thương phẩm Quảng Phương do chàng trai trẻ Phan Thanh Sơn làm chủ là minh chứng cho tinh thần xung kích, sáng tạo, dám nghĩ biết làm của tuổi trẻ trên con đường lập nghiệp, khởi nghiệp. Hy vọng bằng nhiệt huyết, niềm đam mê của mình, anh sẽ tiếp tục mở rộng quy mô sản xuất, nhân rộng mô hình để nối dài những mùa sen tỏa ngát hương ■